

ПРЕДЛАГАЧИ: Група пратеници

Предлог на закон
за изменување и дополнување на Законот за внатрешни работи

Скопје, ноември 2020 година

Примено: E prapishet:	09. 11. 2020		
Org. edinica Njezia Org.	Broj Numër	Priloz Shkenc	Вредност vlerë
OP	3934/1		

ДО
ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132 и 137 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот внатрешни работи.

ПРАТЕНИЦИ

Јован Микиреви
Arbën Adem
Kastriot Rende
Uly's Hincov
Abdullo Baskovski

ВОВЕД:

I. ОЦЕНКА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за внатрешни работи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/14, 116/14, 33/15, 5/16, 127/16, 142/16, 190/16, 21/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 108/19 и 275/19) нормативно - правно се уредуваат организацијата и надлежноста на Министерството за внатрешни работи, внатрешните работи, категориите, статусот и посебните должности и овластувања на работниците во Министерството, контролата на вршењето на работите на Министерството, правата и обврските од работен однос на работниците во Министерството, должностите на работниците во Министерството, материјалната одговорност, односно надоместокот на штета и дисциплинската одговорност на работниците во Министерството.

Во членот 174 од Законот за внатрешни работи се уредува прекилот на договорот за вработување на работниците по сила на закон, со навршување на 40 години пензиски стаж на работникот, без оглед на неговите години на возраст. Покрај тоа, со истиот член утврдена е постапката за продолжување на договорот за вработување со давање на писмена изјава од страна на работникот и обврската за продолжување на договорот за вработување најмногу до навршување на 45 години пензиски стаж, без оглед на неговите години на возраст, како и рокот за давање на изјавата од работникот. Во наведениот член е утврдено и дека старосната пензија се утврдува во висина од 80% од просечната месечна нето плата што работникот ја остварил во текот на најповолните десет години од пензиски стаж. Исто така, со последните измени на Законот за внатрешни работи, овој член е дополнет со два нови става со кои е уредено дека ќе се изврши нова пресметка на износот на пензијата на работниците на министерството кои правото на пензија го стекнале во периодот од 1 јануари 1994 година до 20 март 2010 година согласно со одредбите од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 84/2005, 101/2005, 70/2006, 153/2007, 152/2008, 161/2008, 81/2009, 156/2009, 83/10, 156/10, 24/11, 51/11 и 11/12), а правото на користење на ново пресметаниот износ на пензијата, работниците ќе го остваруваат од првиот ден на наредниот месец од денот на поднесување на барањето за остварување на правото на пензија.

Предметните измени на Законот за внатрешни работи се во насока на усогласување на одредбите од законот со одредбите од Законот за работните односи, како системски закон кој ги уредува работните односи на работниците во државата. На овој начин се врши укинување на можноста на работникот со писмена изјава да побара продолжување на договорот за вработување најмногу до навршување на 45 години пензиски стаж.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за внатрешни работи се заснова врз истите начела врз кои е заснован Законот за внатрешни работи.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Спроведувањето на овој закон не предизвикува финансиски последици врз Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИНОТ НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на овој закон, не се потребни дополнителни финансиски средства за буџетските корисници од Буџетот на Република Северна Македонија.

**ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ**

Член 1

Во Законот за внатрешни работи („Службен весник на Република Македонија” бр. 42/14, 116/14, 33/15, 5/16, 127/16, 142/16, 190/16, 21/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 108/19 и 275/19), во член 174 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

“(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, Министерството може да го прекине договорот за вработување на работник - жена на нејзино барање и со навршување на 38 години пензиски стаж, без оглед на нејзините години на возраст.”.

Ставовите (2), (3) и (4) кои стануваат ставови (3), (4) и (5) се бришат.

Во ставот (5) кој станува став (3) зборовите „ставот (1)” се заменуваат со зборовите „ставовите (1) и (2)”.

Во ставот (6) кој станува став (4) зборовите „ставот (5)” се заменуваат со зборовите „ставот (3)”.

Во ставот (7) кој станува став (5) зборовите „ставот (6)” се заменуваат со зборовите „ставот (4)”.

Член 2

Договорите за вработување на работниците во Министерството продолжени врз основа на писмена изјава согласно член 174 став (2) од Законот за внатрешни работи („Службен весник на Република Македонија” бр. 42/14, 116/14, 33/15, 33/15, 5/16, 127/16, 142/16, 190/16, 21/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 108/19 и 275/19), престануваат да важат со денот на влегување во сила на овој закон.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија”.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ

Постојниот член 174 од Законот за внатрешни работи содржи можност работник на Министерството за внатрешни работи да поднесе писмена изјава за да му се продолжи договорот за вработување. Согласно наведеното решение Министерството за внатрешни работи е должно по дадената изјава да го продолжи договорот за вработување на тој работник најмногу до навршување на 45 години пензиски стаж, без оглед на неговите години на возраст.

Со член 1 од овој закон се предлага да се укине можноста за поднесување на такви писмени изјави и на тој начин работникот задолжително ќе се пензионира со навршување на 40 години пензиски стаж без постоење на законска можност за продолжување.

Овој предлог е пред се во насока на усогласување со одредбите на Законот за работните односи со кој што се укинува таквата можност. Но, истовремено укажуваме дека предложеното решение за укинување на постојната можност за продолжување е и во релација со член 82 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 98/12; 166/12; 15/2013; 53/13; 170/13; 43/14; 44/14; 97/14; 113/14; 160/14; 188/14; 20/15; 61/2015; 97/15; 129/15; 147/15; 154/15; 173/15; 217/15; 27/16; 120/16; 132/16; 27/18; 35/18; 220/2018; 245/18; и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 180/19; 275/19; 31/20).

Имено, со членот 82 од наведениот закон на работниците во Министерството за внатрешни работи стажот на осигурување им се смета со зголемено траење и тоа секои 12 месеци ефективно поминати на должност им се сметаат како 16 месеци стаж на осигурување. Ова право за работниците во Министерството за внатрешни работи само е причина повеќе за оправданоста за укинување на можноста за продолжување на работа и по исполнување на законски утврдените години за стаж.

Ва членот 1 од овој Предлог на закон, како исклучок се предлага нов став во членот 174 од Законот за внатрешни работи. Предложениот исклучок, утврдува можност работникот - жена во Министерството за внатрешни работи, на нејзино барање, да се пензионира и со навршени 38 години пензиски стаж. Предложеното решение е во релација со постојните законски решенија утврдени во членовите 18, 83 и 86 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување.

Имено, во наведените членови од тој закон се прави разлика во годините живот помеѓу маж и жена (член 18, осигуреникот со 64 години живот (маж) односно 62 години живот (жена) се стекнува со правото на старосна пензија). Разликата во годините живот помеѓу маж и жена (55 години живот за маж и 50 години живот за жена) е утврдена и во членовите 83 и 86 од истиот закон.

Членот 2 од предложениот закон е преодна одредба за работниците во Министерството за внатрешни работи кои веќе поднеле писмена изјава за продолжување на договорот за вработување, односно утврдено е дека договорите за вработување на работниците во Министерството продолжени врз основа на писмена изјава согласно член 174 став (2) од Законот за внатрешни работи, престануваат да важат со денот на влегување во сила на овој закон.

Влегувањето во сила на законот е уредено во членот 3 од предложениот закон, односно со истиот е утврдено дека законот влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предлог законот се меѓусебно поврзани и прават правна целина.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените законски решенија ќе се отстрани нарушениот принципот на двостраност во уредувањето на работниот однос и ќе се прецизира условот за прекин на договорот за вработување поради возраст на работникот и минималниот пензиски стаж.

ТЕКСТ НАОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ КОИ СЕ МЕНУВААТ

Прекинување на договор за вработување со навршени години пензиски стаж

Член 174

(1) Министерството ги прекинува договорите за вработување на работниците по сила на закон, со навршување на 40 години пензиски стаж на работникот, без оглед на неговите години на возраст.

(2) Работникот од ставот (1) на овој член, со писмена изјава до Министерството може да побара да му се продолжи договорот за вработување најмногу до навршување на 45 години пензиски стаж, без оглед на неговите години на возраст.

(3) Писмената изјава од ставот (2) на овој член, работникот ја дава најдоцна до 31 август во тековната година за продолжување на договорот за вработување од ставот (1) на овој член, а за секое натамошно продолжување на договорот за вработување од ставот (2) на овој член, изјавата ја дава еднаш годишно, а најдоцна до 31 август во тековната година за продолжување на договорот за вработување за наредната година.

(4) Министерството е должно по дадената изјава од ставот (2) на овој член, да го продолжи договорот за вработување најмногу до навршување на 45 години пензиски стаж на работникот, без оглед на неговите години на возраст.

(5) Старосната пензија од ставот (1) на овој член се утврдува во висина од 80% од просечната месечна нето плата што работникот ја остварил во текот на најповолните десет години од пензиски стаж.

(6) На работниците кои правото на пензија го стекнале во периодот од 1 јануари 1994 година до 20 март 2010 година согласно со одредбите од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 84/2005, 101/2005, 70/2006, 153/2007, 152/2008, 161/2008, 81/2009, 156/2009, 83/10, 156/10, 24/11, 51/11 и 11/12), ќе им се изврши нова пресметка на износот на пензијата од страна на Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија, согласно со ставот (5) на овој член.

(7) Правото на користење на ново пресметаниот износ на пензијата од ставот (6) на овој член, работниците ќе го остваруваат од првиот ден на наредниот месец од денот на поднесување на барањето за остварување на правото на пензија.